

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Marian Podziewski

Olsztyn, dnia 28 sierpnia 2014 r.

PS-V.431.5.2014

*Pan
Ryszard Zieliński
Wójt Gminy Dubeninki
ul. H. Mereckiego 27
19-504 Dubeninki*

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu Wójtowi treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Gminy w Dubeninkach, ul. H. Mereckiego 27, 19-504 Dubeninki, REGON: 000534084, NIP: 844-11-49-296, w siedzibie jednostki kontrolowanej oraz na mogiłach i cmentarzach wojennych na terenie gminy Dubeninki.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Ryszard Zieliński – Wójt Gminy Dubeninki, wybrany ponownie w wyborach bezpośrednich 21 listopada 2010 r., urząd objął w dniu 6 grudnia 2010 r., tj. z chwilą złożenia ślubowania wobec Rady Gminy Dubeninki.

[Dowód: akta kontroli str. 1-2]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- Jan Kosiorek – Kierownik Oddziału Ochrony Dziedzictwa Narodowego i Rehabilitacji z zamiejscowymi stanowiskami pracy w delegaturze Urzędu w Elblągu i w Elku w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – legitymacja służbowa nr 49/2014 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pełniący funkcję przewodniczącego zespołu, na podstawie wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.710.2014 z dnia 3 lipca 2014 r., który w dniu 3 lipca 2014 r. złożył oświadczenie o braku istnienia przesłanek uzasadniających wyłączenie od udziału w przedmiotowej kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 3-4]

- Emilia Orzoł – inspektor wojewódzki w Oddziale Ochrony Dziedzictwa Narodowego i Rehabilitacji z zamiejscowymi stanowiskami pracy w delegaturze Urzędu w Elblągu i w Elku w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – legitymacja służbowa nr 48/2014 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu

Wojewódzkiego w Olsztynie, na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.711.2014 z dnia 3 lipca 2014 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego, która w dniu 3 lipca 2014 r. złożyła oświadczenie o braku istnienia przesłanek uzasadniających wyłączenie od udziału w przedmiotowej kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 5-6]

Termin kontroli: kontrola rozpoczęła się i zakończyła w dniu 21 lipca 2014 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 5 (2014).

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: ocena realizacji powierzonych Gminie Dubeninki zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych.
- okres objęty kontrolą: od dnia realizacji zadań do 21 lipca 2014 r.

Jednostka kontrolowana została poinformowana o przedmiotowej kontroli pismem nr PS-V.431.5.2014 z dnia 2 lipca 2014 r.

W dniu kontroli jednostka była reprezentowana przez Wójta Gminy Dubeninki, Ryszarda Zielińskiego, któremu okazano stosowne upoważnienia przed przystąpieniem do czynności kontrolnych oraz zapoznano z przebiegiem kontroli. W czynnościach tych uczestniczył: – inspektor ds. obronnych i ogólnych Urzędu Gminy w Dubeninkach, któremu powierzono realizację zadań objętych kontrolą – część I pkt 17 zakresu czynności w brzmieniu: „Organizowanie i zapewnienie opieki nad grobami i cmentarzami wojennymi”.

[Dowód: akta kontroli str. 7-8]

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zm.), w związku z § 5 Porozumienia Nr PS-V.5230.15.10.2014 zawartego w dniu 10 marca 2014 r. pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a Gminą Dubeninki w sprawie powierzenia Gminie prowadzenia zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Urzędu Gminy w Dubeninkach ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

W wyniku przeprowadzonych czynności ustalono, że regulamin organizacyjny Urzędu Gminy Dubeninki, stanowiący załącznik do Zarządzenia Nr 2/2004 Wójta Gminy Dubeninki z dnia 14 stycznia 2004 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Dubeninki (ze zmianami), nie zawiera szczegółowego zakresu zadań realizowanych przez poszczególne komórki organizacyjne UG. Zgodnie z § 9 ww. regulaminu podziału zadań wynikających z regulaminu, ustaw i przepisów

wykonawczych oraz uchwał Rady i zarządzeń Wójta pomiędzy pracowników referatu dokonuje kierownik referatu, poprzez określenie w zakresie czynności obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracownika oraz zastępstwa w czasie jego nieobecności.

[Dowód: akta kontroli str. 9-34]

Inspektor, któremu przydzielono realizację zadań wynikających z treści zawartego porozumienia, udzielał informacji i wyjaśnień kontrolującym oraz udostępniał niezbędne dokumenty objęte przedmiotem kontroli.

Z okazanej kontrolującym dokumentacji wynika, że na stanowisku pracy w 2014 r. prowadzona jest teczka oznaczona symbolem komórki organizacyjnej „O” oraz symbolem kwalifikacyjnym z nieobowiązującego już rzeczowego wykazu akt, tj. 7091 i hasłem: „Ewidencja cmentarzy” (kat. A). Pomimo takiego oznakowania w teczce zgromadzone zostały akta spraw bieżących, obejmujące m.in.: sprawozdanie końcowe z wykonania zadania w zakresie utrzymania grobów i cmentarzy wojennych w 2013 r., informację o realizacji środków finansowych i zadań rzeczowych w zakresie cmentarnictwa wojennego za 2013 r. i planu w tym zakresie na rok 2014, notatkę służbową z 27 maja 2014 r. dotyczącą lustracji cmentarzy ewangelickich na terenie sołectwa Skajzgiry (dokumentacja niezwiązana z przedmiotem kontroli), ofertę na wykonanie gminnej ewidencji zabytków i programu opieki nad zabytkami :

..., korespondencję prowadzoną z Wydziałem Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie związaną z: przejęciem w 2014 r. zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych, informacją nt. mogił i cmentarzy wojennych z okresu wojny polsko-bolszewickiej 1919-1920, zasadami ustanawiania miejsc pamięci narodowej, apelem odnośnie obchodów setnej rocznicy wybuchu I wojny światowej, zasadami sporządzania kart miejsc pamięci narodowej.

Natomiast karty cmentarzy położonych na terenie gminy Dubeninki, wraz z archiwalnymi zdjęciami, schematami i mapkami orientacyjnymi, w tym 3 obiektów cmentarnictwa wojennego:

- cmentarz żołnierzy armii niemieckiej i rosyjskiej z I wojny światowej w Dubeninkach,
 - mogiła zbiorowa i pojedyncza żołnierzy niemieckich z I wojny światowej na cmentarzu ewangelickim w Dubeninkach,
 - cmentarz żołnierzy armii niemieckiej i rosyjskiej z I wojny światowej w Żytkiejmach,
- przechowywane są w teczce oznakowanej hasłem „Karty cmentarzy wojennych i ewangelickich”.

Ewidencja obiektów cmentarnictwa wojennego jest prowadzona również w formie kart ewidencyjnych wymaganych do Ogólnopolskiej Komputerowej Bazy Cmentarzy Wojennych, przechowywanych wraz z aktami bieżących spraw zgromadzonych w roku ich założenia, tj. w 2009 r. Według przedłożonej ewidencji powyższe obiekty są wpisane do rejestru zabytków, niemniej w bieżących aktach sprawy brak jest informacji o ustaleniach z wojewódzkim konserwatorem zabytków odnośnie wymiany w 2014 r. krzyża na cmentarzu żołnierzy armii niemieckiej i rosyjskiej z I wojny światowej w

Dubeninkach, o którym mowa w protokole przyjęcia ustnych wyjaśnień spisanego w dniu kontroli.

Oznaczenia skontrolowanych teczek nie zostały dostosowane do wymogów Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych. W ocenie kontrolujących, dla spraw bieżących, czyli dokumentacji o czasowym znaczeniu praktycznym, odpowiednim symbolem klasyfikacyjnym jest 7045 „Utrzymanie miejsc grzebalnych” z kategorią archiwalną akt „B 5”. Z kolei archiwalne karty obiektów cmentarnictwa wojennego wraz z kartami ewidencyjnymi do Ogólnopolskiej Komputerowej Bazy Cmentarzy Wojennych założonymi w 2009 r. należy wyodrębnić w zbiór oznaczony symbolem 7041 „Ewidencja cmentarzy na terenie jednostki samorządu” z kategorią archiwalną akt „A”. Obie teczki można oznakować podtytułem np. „cmentarze wojenne”. Nieprzypisanie kartom cmentarzy właściwej kategorii archiwalnej akt („A”) może skutkować w przyszłości bezpowrotną utratą informacji o obiektach mających trwałą wartość historyczną i naukową.

Jednocześnie kontrolujący poinstruowali pracownika UG w Dubeninkach, by w przyszłości, w przypadku prac, które w istotny sposób wpłynęły na zmianę wyglądu obiektów cmentarnictwa wojennego, aktualizować karty ewidencyjne poprzez stosowny opis (zakres prac, data ich wykonania, źródła finansowania) i dokumentację fotograficzną. Powyższe pozwoli na prześledzenie historii prowadzonych działań. Szczególną uwagę pracownika zwrócono na konieczność zabezpieczenia danych o pochowanych poprzez spisanie z nagrobków inskrypcji bądź ich sfotografowanie i dołączenie do poszczególnych kart ewidencyjnych.

Zadania będące przedmiotem kontroli Gmina Dubeninki przejęła na mocy Uchwały Nr X/66/08 Rady Gminy Dubeninki z dnia 27 marca 2008 r. w sprawie przejęcia przez gminę Dubeninki zadania z zakresu administracji rządowej obejmującego utrzymywanie grobów i cmentarzy wojennych usytuowanych na terenie gminy Dubeninki. Wójt Gminy Dubeninki, upoważniony ww. Uchwałą RG, w dniu 10 marca 2014 r. zawarł z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim Porozumienie Nr PS-V.5230.15.10.2014. Określone w porozumieniu środki finansowe w kwocie 7.000 zł wpłynęły na konto UG w Dubeninkach w dniu 26 marca 2014 r.

[Dowód: akta kontroli str. 35-36]

Zgodnie z udzielonymi przez pracownika wyjaśnieniami, prace porządkowo-pielęgnacyjne na wszystkich zlokalizowanych w gminie obiektach cmentarnictwa wojennego, polegające m.in. na koszeniu i grabieniu trawników oraz oczyszczaniu kamiennych nagrobków z porostów, wykonywane są na bieżąco stosownie do potrzeb przez osoby bezrobotne w ramach prac społecznie użytecznych i publicznych. Nadzór nad tymi czynnościami sprawują pracownicy Urzędu Gminy w Dubeninkach. Ponadto planowane jest uczytelnienie napisów na nagrobkach przez zatrudnione osoby bezrobotne bądź przez stażystów, przed przystąpieniem do których wskazane są

uzgodnienia z wojewódzkim urzędem ochrony zabytków. UG Dubeninki zapewnia transport oraz część materiałów i sprzętu na zadania związane z utrzymaniem grobów i cmentarzy wojennych.

[Dowód: akta kontroli str. 37-38]

W toku kontroli ustalono, że z dotacji Wojewody przekazanej na realizację w 2014 r. zadań z zakresu bieżącego utrzymania grobów i cmentarzy wojennych w kwocie 7.000 zł, na dzień kontroli wykorzystano 1.143,08 zł (16%). W ramach tych środków uregulowano należności za zakup paliwa do kosiarek i innych urządzeń, a także pokryto wydatki związane z wykonaniem i zamontowaniem metalowego krzyża na cmentarzu z okresu I wojny światowej w Dubeninkach.

Część nierozdysponowanych środków finansowych z budżetu Wojewody, które na dzień kontroli wynoszą 5.856,92 zł, planuje się wykorzystać na nałożenie fug (spoin) w miejscach występowania pęknięć muru na cmentarzach wojennych w Dubeninkach i w Żytkiejmach, oraz na umieszczenie kierunkowskazu we wsi Żytkiejmy prowadzącego do cmentarza wojennego w tej miejscowości. Rozważany jest także zakup łańcucha z tworzywa sztucznego imitującego metal do umieszczenia na mogile zbiorowej żołnierzy niemieckich na cmentarzu ewangelickim w Dubeninkach.

Kontrolujących poinformowano, że w badanym okresie nie odnotowano aktów wandalizmu na mogiłach i cmentarzach wojennych.

[Dowód: akta kontroli str. 37-38, 39]

W celu udokumentowania wydatków poniesionych w kontrolowanym zakresie z budżetu Wojewody, zespołowi kontrolnemu przedstawiono:

- 1) Fakturę VAT sprzedaży 467/14 z dnia 25 kwietnia 2014 r., wystawioną przez GOMAR Sp. z o.o. w Gołdapi za zakup benzyny bezołowiowej na kwotę 109,20 zł (opłacono gotówką),
- 2) Fakturę VAT sprzedaży 506/14 z dnia 2 maja 2014 r., wystawioną przez GOMAR Sp. z o.o. w Gołdapi za zakup benzyny bezołowiowej na kwotę 109,20 zł (opłacono gotówką),
- 3) Fakturę VAT sprzedaży 552/14 z dnia 13 maja 2014 r., wystawioną przez GOMAR Sp. z o.o. w Gołdapi za zakup benzyny bezołowiowej na kwotę 108,20 zł (opłacono gotówką),
- 4) Fakturę VAT sprzedaży 568/14 z dnia 15 maja 2014 r., wystawioną przez GOMAR Sp. z o.o. w Gołdapi za zakup benzyny bezołowiowej na kwotę 108,20 zł (opłacono gotówką),
- 5) Fakturę VAT sprzedaży 629/14 z dnia 28 maja 2014 r., wystawioną przez GOMAR Sp. z o.o. w Gołdapi za zakup benzyny bezołowiowej na kwotę 108,20 zł (opłacono gotówką),
- 6) Fakturę VAT sprzedaży 727/14 z dnia 12 czerwca 2014 r., wystawioną przez GOMAR Sp. z o.o. w Gołdapi za zakup benzyny bezołowiowej na kwotę 128,20 zł (opłacono gotówką),

- 7) Fakturę VAT sprzedaży 866/14 z dnia 9 lipca 2014 r., wystawioną przez GOMAR Sp. z o.o. w Gołdapi za zakup benzyny bezołowiowej na kwotę 111,40 zł (opłacono gotówką),
- 8) Fakturę VAT sprzedaży 915/14 z dnia 17 lipca 2014 r., wystawioną przez GOMAR Sp. z o.o. w Gołdapi za zakup benzyny bezołowiowej na kwotę 111,79 zł,
- 9) Faktura VAT 567/2014 z dnia 18 czerwca 2014 r., wystawioną przez „Rom-Stal” Roman Sereda w Gołdapi za zakup materiałów na wykonanie krzyża na cmentarzu z I wojny światowej w Dubeninkach i związane z tym usługi spawalnicze na kwotę 248,69 zł, wraz z dowodem wypłaty.

Na podstawie przedłożonych dokumentów księgowych ustalono, że zostały one opisane stosownie do § 3 Porozumienia Nr PS-V.5230.15.10.2014 zawartego pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a Gminą Dubeninki w dniu 10 marca 2014 r., tj. wskazano źródła finansowania, sprawdzono i podpisano przez osoby uprawnione pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, zatwierdzono do wypłaty, oraz opłacono. Jedynie faktura VAT sprzedaży 915/14 z dnia 17 lipca 2014 r. (poz. 8), z uwagi na datę zakupu towaru, na dzień kontroli nie zawierała śladów rewizyjnych dokonywanych kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 40-60]

Zgodnie z Porozumieniem Nr PS-V.5230.15.10.2014 z dnia 10 marca 2014 r. sprawozdanie merytoryczno-finansowe z realizacji zadań w nim określonych, następuje w dwóch terminach: do dnia 15 września 2014 r. i do dnia 15 stycznia 2015 r.

W dniu kontroli, w obecności pracownika realizującego zadania przeprowadzono oględziny wszystkich trzech obiektów cmentarnictwa wojennego zlokalizowanych na terenie gminy Dubeninki. Wizytacja wykazała, że dzięki systematycznym zabiegom pielęgnacyjno-porządkowym do dziś zachowały się stuletnie miejsca pochówków.

[Dowód: akta kontroli str. 61-68]

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe oceny i wnioski wnoszę o:

- 1) Uzgadnianie i dokumentowanie ustaleń z wojewódzkim konserwatorem zabytków w zakresie wszelkich działań remontowych oraz modernizacyjnych w stosunku do zabytkowych cmentarzy wojennych, w celu uniknięcia nieodwracalnych zniszczeń obiektu oraz zachowania jego walorów zabytkowych.
- 2) Tworzenie, ewidencjonowanie i przechowywanie dokumentów oznaczonych zgodnie z jednolitym rzeczowym wykazem akt, stanowiącym załącznik nr 2 do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych, tj. symbolem klasyfikacyjnym 7045 i hasłem „Utrzymanie miejsc grzebalnych” (kat. „B 5”), z podtytułem np. „cmentarze wojenne”.

Jeżeli zachodzi taka potrzeba, w ramach tego symbolu należy wydzielić i właściwie oznaczyć wyodrębnione na stanowisku pracy podteczki.

- 3) Założenie, w celu stworzenia kompleksowej ewidencji o trwałej wartości historycznej i naukowej, teczki oznaczonej symbolem 7041 i hasłem „Ewidencja cmentarzy na terenie jednostki samorządu” (kat. „A”), a w ramach tej teczki macierzystej, wydzielenie podteczki z podtytułem np. „cmentarze wojenne”, w której należy zgromadzić wyłącznie archiwalne karty cmentarzy wojennych wraz z kartami ewidencyjnymi do Ogólnopolskiej Komputerowej Bazy Cmentarzy Wojennych.

Dane zawarte w ewidencji podlegają aktualizacji w miarę potrzeb, w sposób opisany w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym.

- 4) Zabezpieczenie, z uwagi na upływ czasu i niekorzystne warunki atmosferyczne, danych o pochowanych żołnierzach, poprzez spisanie z nagrobków inskrypcji bądź ich sfotografowanie i dołączenie do poszczególnych kart ewidencyjnych.

Proszę Pana Wójta o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 21 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z poważaniem
WZ. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Grażyna Kluge
Grażyna Kluge
WICEWOJEWODA